

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vprejema upravništvo in ekspedicija v „Katoli. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 64.

V Ljubljani, v soboto 18. marca 1899.

Letnik XXVII

O političnem položaju.

(Govoril poslanec Povše na zboru Katoliškega političnega društva.)

(Konec.)

Da ne bom predolg, prestopim na sedanjí položaj, kakršen je nastal, ko je stopil § 14 v veljavo. Vlada zamore z njim opravljati najnujnejše državne potrebščine, budgetni provizorij, rekrutni kontingent itd.

Ni časa, da bi o dopustnosti, o posledicah § 14 razpravljali, le toliko omenim, da je primorala obstrukcija vlado, da se mora posluževati tega paragrafa. Toda prav tako pa se izjavljam, da bodi mu kmalo konec, ker državni zbor je vendar kraj, na katerem zamorejo poslanci kot zastopniki našega toliko po birokraciji preziranega naroda povedati vladi in svetu, kako se godi v javni upravi v naši zemlji. Rekel sem, da imamo žal večinoma birokracijo, ki nam je malo prijazna, in treba je z vso opreznostjo in skrbjo nje delo zasledovati, v parlamentu pa je polje, kjer se lahko razjasni nje postopanje.

Sedaj pa nastane vprašanje, kako pa naj neha doba § 14, da se omogoči zopet parlamentarno delovanje.

Pravo bi bilo, da se po geslu vladarja, z združenimi močmi in po njegovi iskreni želji dožene mir in sprava mej narodi avstrijskimi. K spravi pa treba dveh, katera resnično želita spraviti se. Ali pa vsaj dosednji dogodki, ki se porajajo v Nemcih, kažejo dobro voljo za spravo; ali ni njih napor le za ohranitev prvenstva?

Merodajni krogi želé, da se poravnata Čeh in Nemec na Češkem, ker vedó, da v kraljevini Češki tvori češki narod zdatno večino. Da bi se pa zalitevalo, bodi poravnava tudi drugod, kjer žive Čehi v manjšini n. pr. v Šleziji, to se jim ne zdi potrebno.

Odločno pa moramo ugovarjati in smo tudi ugovarjali temu, da se ima napraviti sprava le na Češkem. Povsod v širni Avstriji naj zavlada sprava in mir mej narodi, za vse narodne manjšine in povsod naj se zajamči zakonito varstvo njih narodnih pravic.

Ta zahteva, da se zakonito zagotovi nemški manjšini na Češkem njen narodni obstanek in razvoj, mora postati obča, ne omejena na Češko; potem edino moremo verovati, da se gre za vveljavljenje enakopravnosti. Sicer bomo morali dvomiti, da je odločilnim krogom mar za izvedenje splošne enakopravnosti v državi. Ali mar naj obvelja misel in želja poslanca dr. Hochenburgerja, ki piše, če že ne gre na Češkem, naj se pa vsaj v alpskih pokrajinah pusti gospodstvo Nemcem, da bo odprta pot nemškemu navalu do Adrije!

Treznješe misleči nemški politiki so uvideli, da Čehov ne bodo zmogli; zato pa sedaj z vso silo skušajo doseči pristo polje za svoje germanizatorične namene v alpskih deželah, kakor nam graški listi kažejo, ki kličejo vlado, da odreče enakopravnost Slovincem, ki nimajo jezika sposobnega za uradno potrebo.

Ti ubogi slepci sodijo o barvah, katerih ne poznajo. Ne zdi se mi vredno takim strastnim slepcem navajati, da naš narod ume morda bolje od drugih svoj književni jezik, in da priprosti naš narod več bere, kakor marsikateri drugi narod, kakor to spričujejo obilne knjige, ki prihajajo vsako leto v narod po sv. Mohorja družbi.

Rekel sem, da je želeli sprave. Ali je ta sploh mogoča! Da! s poštenimi Nemci, ki so že sedaj zvesti zavezniki naši in ki so pokazali, da hočejo biti z nami enakopravni. Sprava je mogoča le po krasnih besedah božičnega večera: Mir ljudem, ki so dobre volje. Žal da te ni med liberalnimi Nemci najti. Toliko bolj pa je slovanskih politikov dolžnost vse storiti, kar omogoči in pospešiti

more stališče nemške katoliške ljudske stranke, ki dejansko zastopa velik del nemškega naroda, Ti so dobre volje, ker kot vestni kristjani priznavajo resnico in pravico in ker kot pravi avstrijski domoljubi vedo, da le potem bo Avstrija mogočna, ko bodo v njej vsi narodi zadovoljni.

Sedaj prinašajo listi poročila, da so načrti nemških tirjatev dogotovljeni baje tudi za Kranjsko! Vender poznani še niso svetu. Rekel sem, da se sedaj sliši o mirovnih pogojih za spravo. Tu bi pač moral navesti besede voditelja Mladobčehov, ki je rekel: kolikor Vi Nemci daste Slovincem na Štajerskem, ki prav tako, kakor Nemci v Češki tvorijo tretjino, toliko smete zahtevati za-se na Češkem! Prav je tako! Ako se ima nemški manjšini na Češkem zagotoviti posebna narodna kurija, ki bo odločevala v vseh narodnih svojih zadevah, isto morajo dobiti druge narodne manjšine v svojo obrambo. Sploh bo mogoča trajna sprava le na podlagi narodne avtonomije, katera bo omogočila tudi Slovincem ogrevati se za dež. avtonomijo. V narodnih zadevah vsaka narodnost rešuj za-se svoje zadeve, v gospodarskih in finančnih pa bodi skupno delo.

Kakor sedaj vse kaže, ni še zasijala zarja miru in spravljaljuba. Dokler se bo slišal klic: »Proč od Rima!«, ni znamenja, da hočejo miru, ker to ruvanje celo na verskem polju kaže, da hočejo boj do skrajnosti, le da bi dosegli svoj cilj velikonemški.

Žalostni so ti pojavi za slehernega avstrijskega patrijota, zato pa tudi morajo biti nam v opomin k opreznosti in vztrajnosti v našem naporu za rešitev naših pravic. Grozi se nam, da dobi drug mož državne ladije krmilo v roke, ki bo pripomogel Nemcem zopet do prvenstva. Mogoče, da pride do tega, pa trajna ne bo ta doba, zato nam je porok pravična stvar slovanskih narodov, ki s svojimi poštenimi sosedi Nemci tvo-

LISTEK.

Najnovejši interview z gospodom Naprednikom.

Gospod Janez Naprednik je reprezentant če ne zelo modre, pa vsekako zelo glasne vrste državljanov. Javnost je torej vedno poučena o nazorih gospoda Janeza Naprednika. Ni torej treba, da bi oblegali časnikarji vrata Naprednikove sobe ter se trudili interviewati gospoda Naprednika, prvič zato ne, ker je ta gospod itak dovelj glasan, drugič pa tudi zato ne, ker se le majhen krog briga za ideje omenjenega gospoda in ta krog je ravno gospod Naprednik.

Gospod Naprednik pa ne hrani svoje politične modrosti za-se, marveč jo vsak dan kriči v »Slov. Narodu« v svet, vsak dan torej lahko politik, če ima čas in je radoveden, interviewa gospoda Naprednika kar iz daljave, treba vzeti le »Narod« v roke.

Ker se gospod Naprednik peča izključno le z nami, tako da smo mi pogoj njegovega žitja, privoščimo si v razvedrilo v resni sedanjosti tak interview iz dalje.

Mi: Gospod Naprednik, katera misel je vodnica Vašemu delovanju?

Naprednik: Liberalna misel.

Mi: Pa to ste šele v najnovejši čas razodeli javnosti, preje ste se krčevito branili, ako Vam je kedo očital liberalstvo.

Naprednik: Dr. Tavčar je na Krškem javno priznal naše liberalstvo, ali dr. Tavčar je pa tam tudi povedal, da se lahko služi tej ideji odkrito ali pa prikrito, rekel je, da ima liberalna ideja le malo odkritih pristašev. Mi smo torej le včasih odkriti, sicer pa prikriti pristaši liberalne misli. Tako nas treba soditi.

Mi: Aha, razumemo. Ali se ne pripisuje liberalizmu, katerega torej priznavate, tudi ideja enakosti?

Naprednik: Da, poleg idej prostosti in bratstva tudi ideja enakosti.

Mi: Kako to, da se potem protivite občni volilni pravici za občinski zastop, in se v »Narodu« rogate delavcem, kateri jo zahtevajo?

Naprednik: Stvar je takoj umevna, ako se zamislite v naš položaj. Prvič smo v tem vprašanju samo prikriti pristaši liberalne misli. Za-

pomnite si, da smo to vedno, kedarkoli nam je ta misel neprijetna. Drugič ni pravila brez izjeme, zakaj bi torej enakost in bratstvo ne imela izjem, čeprav samo v Ljubljani. Potem pa pomislite, koliko bi trpela pri tem prostost. Prostost je tudi točka našega programa. Naša stranka hoče prostost, da se prosto giblje in razvija. Ker ste ji pa drugi na poti, moramo Vas malo zvezati, sicer bi naša prostost ne bila neomejena. Glede prostosti pa smo odkriti pristaši liberalne misli. — Kaj ne da, kako lepo nam pristojta taka odkritost?

Mi: Gotovo, gotovo, samo povejte nam še, ker se tako ljuto bojujete proti organizaciji ljudstva, kako pa hočete Vi rešiti ljudstvo pretečega pogina?

Naprednik: To je zelo lahko! Berite sinočni »Narod«. Dosedaj nismo hoteli razodeti te točke svojega programa. Stiska ljudstva in njega beda morala je doseči visoko stopinjo, da smo se pokazali kot rešilni angelji s svojo idejo, ki brezdvomno reši narod, da še več, kakor piše sinočni »Narod«, si mi »na ta način pridobimo v kratkem ljudstvo, katero nam bode potem trdno in zvesto na strani stalo«. Potem ste klerikalci doigrali.

rijo večino v državi. Dokler je ta si zvesta in solidarna, zaman bo vsak poskus hegemonije, za katero se bitka bije. Zato bodo slovenski možje vedeli, v katerih vrstah imajo stati v tej borbi, da pripomorejo k zmagi pravice in avstrijske misli sploh.

Z našimi brati bomo hodili v družbi z nemško katoliško ljudsko stranko, katera ima tudi v gospodarskem in socialnem programu isto, kar mora imeti slovenski politik, ki ljubi naš rod, ki ima svojo boljšo prihodnost zajamčeno le na podlagi krščanstva. V tej družbi pa najde tudi kot avstrijski domoljub tabor, o katerem se sme po vsej pravici izreči, da v njem je Avstrija, naš najboljši dom.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. marca.

Državni zbor se snide baje že tekom prihodnjega meseca. V krogu nižjeavstrijskih deželnih poslancev kroži namreč zadnje dni z neko posebno gotovostjo vest, da se snide državni zbor kmalu po velikonočnih praznikih. Dostavlja se tudi, da objavi vlada dotični dekret še pred Velikonočjo. Ta vest je dosedaj pač malo verjetna, ker bodo deželni zbori v aprilu vsekako še zborovali. O galskem deželnem zboru se govori, da sklene zasedanje 24. aprila, in toraj v tem mesecu pač ne bo preostajalo kaj časa za parlamentarno zasedanje. Ministerski predsednik grof Thun je bil sicer po zadnjem ministerskem svetu pri cesarju v posebni avdijenci, toda s tem je bila najbrže v zvezi kaka druga važna zadeva, morda ravno jezikovno vprašanje na Češkem.

Nagodbeno vprašanje in ogr. vlada. Pred nekaj dnevi so listi poročali, da se prihodnji teden prično pogajanja mej obema vladama glede nagodbenega vprašanja in da v to svrhu pridejo na Dunaj ogerski ministri. Tej vesti pa oporeka ogerski brzoglavni korespondenčni urad, pismo: Z raznih stranij je dohajala vest, da se Szell in Lukacs podasta te dni na Dunaj in da se prične razprava z avstrijsko vlado. Po došlih nam informacijah pa moremo konstatovati, da ni nikakega vzroka za razpravo in toraj tudi ni nikakega povoda za potovanje ogerskih ministrov. Iz te izjave je možno sklepati, da je nagodbeno vprašanje mej obema vladama za letos popolno rešeno in da sta se tudi že sporazumeli glede nadaljnjih najvažnejših točk.

Volilna preosnova za dunajski mestni zbor. V dveh sejah, ki sta bili deloma zelo burni, je preresetal dunajski mestni zbor obširni načrt župana dr. Luegerja v novem občinskem statutu. Vsprejet je bil načrt brez vsake spremembe, obveljal je le predlog odb. Polzhoferja, ki se glasi: Vsak v volil. zapisniku vpisani volilec je dolžan, izvrševati svojo volilno dolžnost; izvzeti so oni, ki so vsled gotovih vzrokov zadržani priti na volišče. Volilna pravica je volilna dolžnost. Prestopki se ostro kaznujejo. Vse ostale določbe v načrtu so obveljale nespremenjene. — Po re-

šitvi tega velevažnega vprašanja je mestni zastop izrekel županu dr. Luegerju zahvalo ter sprejel nasvet, naj se naprosi deželni zbor, ki ima o tem drugo besedo, da se v tem zasedanju razpravlja o novem dunajskem občinskem statutu. Prvi del razprave je bil, kakor omenjeno, zelo buren. Obstrukcija, ra čelu jej znani dr. Foerster, je tako dolgo rogovilila, da je moral predsednik Strobach izključiti voditelja od treh zaporednih sej. Njegov ožji somišljeniki so z njim vred ostavili zborovalnico, le socialni demokrat Sonntag, socialni politik Zemann in demokrat Brunner so vztrajali pri razpravi do konca, ki so pa večinoma le stvarno ugovarjali. Največ krika je povzročila določba, da mora vsak volilec vsaj pet let pred razpisom volitev bivati na Dunaju. Vseled proti predloga Sonntaga in Brunnerja se je morala seja za nekaj minut pretrgati, toda pozneje je bila odklonjena vsaka sprememba. — Tako je dr. Lueger prodril s svojim načrtom, s katerim se za dunajski mestni zastop uvede splošna jednaka in direktna volilna dolžnost in pravica, ako deželni zbor in vlada ne bodeta stavila nikakih zaprek. Dunajski mestni zbor je toraj prvi v Avstriji, ki je določil volilno dolžnost.

Dogodki v Španiji. Parlament je razpuščen in vlada je že razpisala nove splošne volitve. Kraljica je po sklepu ministerskega sveta podpisala dekret, ki določa volitve za poslansko zbornico na 16., za senat pa na 30. aprila in 2. junija se otvori novi državni zastop. Račun je toraj narejen proti volji bivšega ministerskega predsednika Sagaste, ki je želel svojedobno le jedno spremembo: razpust parlamenta ali pa novo ministerstvo. Prvo bi mu bilo seveda najljubše, ker bi bil ostal on še nadalje na krmilu. Toda kraljica ni samo sklenila razpustiti parlamenta, marveč je tudi Sagasti in njegovim liberalnim kolegam dala slovo. Pred otvoritvijo državnega zbora se po sklepu nove vlade brez parlamenta odobri mirovna pogodba z Ameriko in parlament bo k večjemu naknadno odobril ta korak, dobro vedoč, da ni nobene druge rešitve iz zagate, v katero je Španijo dovedla liberalna Sagastova vlada.

Sanmunska vprašanje. Kdo bi bil po znani usodni bitki pri Adui pač mislil, da se bo Italija še kedaj upala izvan svojega ozemlja in mislila na kolonijalno politiko? In vendar je tako. Kajpada je najnovejša misel italijanske vlade vsled tega presenetila ves javen svet. Italija zahteva od Kitaja, naj mu prepusti dosedaj malo znani Sammun. Sploh se pa ne ve, čemu bi bila Italiji ta pridobitev. V tem zalivu oziroma treh večjih mestih tega zaliva je sicer razvita živahna trgovina, toda italijanski trgovci bi kaj težko tekmovali z ondotnimi večjimi trgovskimi tvrdkami, ker imajo vse že starodavne najboljše zveze z inozemljem. Poleg tega italijanski trgovini v sredino ne bi bila odprta taka pot, kakoršno si gotovo žele in je neobhodno potrebna za vzdrževanje konkurence. Tudi komunikacija po suhem in po vodah je v notranjem v zelo slabem stanju ali pa v takih rokah, ki gotovo niso naklonjene Italijanom. Čemu torej boj za tako malovažno zadevo!

Tedenski koledar.

Nedelja, 19. marca: 5. postna, tiha; evang.: Jezusa hočejo kamnati. Jan. 8. Jožef, ž. M. Dev. — Ponedeljek, 20. marca: Benedikt op. — Torek, 21. marca: Serapion šk. — Sreda, 22. marca: Oktavijan m. — Četrtek, 23. marca: Akvila in Pel. mm. — Petek, 24. marca: Gabrijel nadang., 7 žalost M. D. — Sobota, 25. marca: Oznanenje M. Dev. — Solnce izide 25. marca ob 5. uri 56 min., zaide pa ob 6. uri 16 min. — Musica sacra v nedeljo 19. marca: v stolni cerkvi velika maša ob 9. uri: Vokalno mašo v F-dur zl. dr. J. Benz, graduale in tractus A. Foerster, ofertorij dr. Fr. Witt. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Missa Immaculata zl. Goth. Rott, graduale Foersterjev, ofertorij Mittererjev.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. marca.

(Imenovanja.) Finančni minister je imenoval finančna komisarja v Ljubljani dr. Rudolfa Rožnika in Avg. Reicha za finančna nadkomisarja za poslovno okrožje finančne direkcije v Ljubljani. — Gosp. Ivan Pirjavec v Ino-

mostu je imenovan računskim svetnikom pri tamšnjem gozdnem ravnateljatvu.

(Deželni zbor kranjski) [Konec.] Baron Schwegel je poročal o muzejskem zakladu ter ob enem obširneje utemeljeval potrebo organizacije deželnega muzeja. Leta 1897 je znašala potrebščina 9098 gld. 82 kr., pokritje 9249 gld. 23 kr. Za tekoče leto se proračunava potrebščina na 9396 gld. — O ustanovnih zakladih poročal poslanec Kalan. Skupna čista imovina vseh 22 ustanovnih zakladov je koncem leta 1897 znašala 2,049,019 gld. 34 1/2 kr. ter se je od prejšnjega leta pomnožila za 21.759 gld. 36 1/2 kr. Proračuni za leto 1899 se odobró. Pri tej priliki poročevalec omenja, da je pač že skrajni čas, da se zaklada Glavarjev za uboge in zaklad za gluhoneme začeta porablja po namenu ustanovnikov. — Poslanec dr. Schaffer je opomnil, da tudi deželni zbor deluje na to, in vladni zastopnik je dejal, da je za gluhonemnico svet nakupljen ter da se na Dermastijevem svetu poleg bolnišnice že letos prične z graditvijo gluhonemnice, ki bo prihodnje leto jeseni že izročena svojemu namenu. — Deželni odbor se je pooblastil, da za leto 1900 dovoli nad 20 odstotkov priklade onim okrajnim cestnim odborom, kateri na podlagi pravilno sestavljenih proračunov dokažejo večjo potrebo. — Potrebščina deželnega posojilnega zaklada za leto 1897 je znašala 203.485 gld. 18 1/2 kr.; za leto 1899 se proračunava na 203.420 gld. Čistega dolga je še 3.554.600 gld. (Poročevalec Hribar) — Stroški garancijskega zaklada dolenskih železnic so leta 1897 znašali 37.410 gld. 30 1/2 kr.; od te svote se je izplačalo v pokritje letnega primanjkljaja 27.426 gld. 77 1/2 kr. Čista imovina tega zaklada je koncem leta 1897 znašala 172.624 gld. 48 kr. Pripomniti treba, da k temu zakladu dežela prispeva na leto 25.000 gld. — Prošnji županstva na Vinici za podporo k popravilu občinske ceste Trata-Lučna se izročita deželnemu odboru v rešitev. — Deželni zbor je pritrdil predlogu, da se vasi Brezova Reber, Selo in Plano izločijo iz sodnega okraja novomeškega in občine mirnopedške ter združijo s sodnim okrajem žužemberškim in občino ajdoviško. — Občini Vojsko se dovoli letnih 200 gld. za vzdrževanje občinske ceste od Gor. Idrije. — Prošnja davčnih občin Hrenovice, Goriče, Landol, Šmihel in Studenec za združitev s postojnskim sodnim in davčnim okrajem se odkloni. — Deželnemu odboru v poslovanje se izroče prošnje županstev Mala Gora, Stara Cerkev, Struge itd. za napravo okr. ceste do Dobrepolj, županstva v Logu za uvrstitev neke občinske ceste med okrajne in podobčine Čatež za napravo nove ceste čez Ukrog. — Zadnja točka je bila prošnja posestnikov s Sela pri Šumbregu za ustanovitev samostojne občine Selo. Upravni odsek je predlagal, naj se prošnja odkloni, češ, da bi bila nova občina premajhna. — Poslanec Žitnik ugovarja temu predlogu, češ, da bi samostojna občina štela nad 500 duš. Mnogo je občin na Kranjskem, ki ne štejejo 500 duš, celo manj nego 300 duš. Selo je bilo že samostojna občina, a se je vsled malomarnosti nekaterih domačinov združila z dobrniško. Dobrniški občinski zastop je minolo leto soglasno priporočil razdružitev občine, oziraje se na naravno lego vasi, ki spadajo k selski župniji, in na slabo cestno zvezo za Dobrničem. Ako pa že sedaj deželni zbor ne pritrdi predlogu za razdružitev, naj se vsaj podobčini Selo dovolijo samostojni računi o dohodkih in troških. Večina je glasovala za predlog upravnega odseka. — Prihodnja seja v torek.

(Podpora justičnemu osebju.) V proračunu za tekoče leto je 950.000 gld., ki so namenjeni kot izredne podpore državnim uslužbencem. Za justično osebje v območju graškega nadsodišča je določenih 15.220 gld., ki se bodo še pred prazniki razdelili avskultantom, praktikantom, sodnim slugam, paznikom itd.

(Podpora.) Poljedelsko ministerstvo je občini Šmarije pod Ljubljano za vodovod dovolilo 4100 gld. podpore.

(Vseslovenska delavska slavnost.) ki se je lani vsled smrti cesaričine morala odložiti, vršila se bode, kakor smo že naznanili, dne 28. maja t. l. Dolžnost vseh prijateljev slovenskega delavstva je, pričeti delo z vsemi silami, da bode 28. maja sijajen praznik žuljavih rok. Na noge vsa društva, ki ste že naznanila svojo udeležbo; čas je še, da število udeležencev podvojite! Pripravljalni odbor

Ziva duša se ne bode več brigala za Vas in Vašo gospodarsko organizacijo.

Mi: Razodenite nam torej to izborno sredstvo.

Naprednik: Berite sinočni »Narod«. Tam stoji pisano: »Delujmo torej neumorno.« Potem se nam popisuje, kaj naj neumorno delamo in kako, torej: »Podučujmo ljudstvo o namenih klerikalcev.« Vidite, to je vse, kar nam treba delati. Ljudstvo bo od tega dela živelo, konec bode bede in revščine. Ali ni to izvrstno? Toda to še ni zadosti. Mi hočemo še več, mi hočemo, da »bodimo mu (ljudstvu) zvesti prijatelji in sorodniki v javnosti.« Pristavek »v javnosti« je zelo potreben, ker vedno vendar ne moremo biti sorodniki prostemu ljudstvu, to se razume. Pa še več hočemo, le poslušajte: »Organizujmo prosto in nesebično v njega (ljudstva) korist.« Največja modrost piščeva tiči tukaj v tem, da je zamolčal, kaj organizujmo. In pa »prosto« organizujmo, kajneda to je lepo povedano? Sedaj pa preberite vse te besede še jedenkrat. Mogoče, da bodele pogrešali jasnosti, zato pa kažejo te besede tako lepo program naše stranke. Kajneda, mi že vemo, kaj hočemo in kako. Vas klerikalce je zato strah in Vas pretresa groza, kadar mislite na naš program, na ta lepi in tako jasni program. Kajneda?

je te dni doslej oglašenim društvom poslal pozivnice, na ostale se pa še posebej obrne. Prosimo hitrega in točnega odgovora. Radosna vest je pripravljalnemu odboru prišla iz zlate Prage. Bratje Čehi pošljejo na slavnost deputacije svojih delavskih društev z mnogobrojnimi zastavami. Da se prva vseslovenska delavska slavnost častno izvrši, nadeja se odbor pomoči od vseh Slovencev, ki vedo delu »slavo, čast«. Delavci in njihovi prijatelji, pričnite takoj po vseh krajih domovine akcijo za impozantno udeležbo, pričnite takoj z najžilavejšo agitacijo. O gibanju obveščajte pripravljalni odbor. Vsi dopisi naj se pošiljajo na č. gosp. Luko Smolnikarja, stolnega vikarja v Ljubljani. Pripravljalni odbor.

(† Škof Janez Vertin) se je leta 1863 s svojimi stariši preselil v Ameriko. Svoje bogoslovne študije je zvršil v Salezijanišču pri Milwaukee, kjer je bil 31. avgusta 1866 posvečen v mašnika. Potem je misijonaril na raznih krajih zlasti med Angleži. Ko je škof Mrak leta 1879 odložil prostovoljno svojo škofovsko čast, bil je Vertin imenovan njegovim naslednikom in 14. septembra 1879 posvečen v škofa škofije Marquette. — Ta škofija je sad apostolskega delovanja Ireneja Friderika Barage, ki je bil leta 1853 za ta okraj imenovan apostolskim vikarijem z naslovom amiconskega škofa. Leta 1866 je bila ustanovljena na tem mestu nova škofija s sedežem v Marquette-u, in Baraga je postal nje prvi škof. Po njegovi smrti (19. januarja 1868) je postal njegov naslednik bivši duhovnik ljubljanske škofije, misijonar Ign. Mrak, rodom iz Poljan (rojen 1810, posv. 1837, v Ameriko odšel 1845). Od leta 1859 dalje je bil Baragov generalni vikarij. V dan 7. februarja leta 1869 pa je bil v Cincinnati od nadškofa Purcella posvečen kot škof marquettski. Po desetletnem škofovanju se je prostovoljno odpovedal škofiji ter dobil v naslednika pokojnega Vertina. Škof Mrak še živi kot 89letni starček ter vodi opravila generalnega vikarja in dušno pastirstvo v marquettski bolnišnici. Janez Vertin je vladal škofijo skoro 20 let. Po dolgem bolehanju je nenadoma umrl zvečer 26. februarja t. l., star še le 54 let. Marquettska škofija je sicer obsežna, a zelo ubožna. Šteje okoli 10.000 katoličanov, 62 duhovnikov in 80 cerkv. Kot škof je Vertin dvakrat obiskal svojo domovino leta 1881, ko je pokopal tedaj nenadno umrlega novomeškega prošta Wilfana, in leta 1891. Počivaj sladko na tuji zemlji!

(Promocija.) Dne 14. t. m. je bil na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava g. Josip Dijak, avskultant pri okr. sodišču v Celju.

(Iz Kamnika.) V nedeljo so, kakor naznanjeno, predstavljali pri nas ljubljanski krščansko-socialni železničarji s sodelovanjem domačih igravcev Kristusovo trpljenje v živih podobah. Podobe so jako lepe. Ko bi se pa pavze, v katerih se podobe za zagrinjalom sostavljajo, izpopolnile s primernim petjem ali glasbo, bi predstava pridobila še več življenja in mikavnosti. Žal, da predstavi — predstavljalo se je dvakrat — nista bili obiskani, kakor bi bili želeli. Ti dobri možje — krščanski železničarji — ki krepko stoje nasproti svojim socialno-demokratskim tovarišem, so vredni vse podpore. Sicer so bili zadovoljni z uspehom tudi pri nas, pa jim želimo drugod še boljšega. — Sporočam Vam tudi dve za naše ljudstvo veliki osebni spremembi. Pred nekaterimi dnevi je odšel od nas davčni nadzornik Tauzher, kateri si ni zapustil hvaležnega spomina med ljudstvom. Gotovo so se ljudje globoko oddahnili, zvedši, da jih zapušča njih gorki prijatelj, ter z veseljem pozdravili spremembo. Druga sprememba se ima izvršiti v smodnišnici. Tudi tam bo zapustil svoje mesto mož, ki ga bodo meščani, zlasti pa delavci tovarniški, radi dali, ter pričakujejo kaj boljšega. — Naša mestna občina je tudi odposlala, sicer že zdavna, a javljali nismo, danes pa konstatujemo zadnjemu poročilu »Slov. Lista« nasproti, prošnji za slovensko vseučilišče in nadsodišče. To leto se ima popraviti tudi vodovod, kateri ob suhi usahne, kar se bo zgodilo s primeroma malimi stroški. Le mestna hranilnica se snuje nekam počasi.

(»Delavsko gledališče«.) Opozarjamo še enkrat na lepo vrsto predstav, katere jutri priredi »Slov. kršč. soc. zveza« v »Katol. Domu«. Vstopnina: sedeži 20 kr., stojšča 10 kr. je tako nizka,

da si lahko vsakdo privoščiti to zabavo. »Nemški ne znajo« naj tudi to pot pokaže veliko privlačno silo.

(O pogrebu) leskovskega nadžupnika dr. J. Sterbenca se nam poroča, da je bil prav lep. 29 duhovnikov je spremlilo svojega tovariša k večnemu počitku. Številna množica župljanov in sosedov je obdajala grob pokojnikov, kateremu so v slovo domačinke zapele pesmico žalostinko. Glavni dedič pokojnikovega imetja je tamošnja župna cerkev.

(Prošt Anton Wakonig †.) Iz Spodnjega Dravograda dne 16. marca. Pogreb mnogo prerano umrlega g. prošta Antona Wakonig-a vršil se je včeraj popoldne zelo veličastno. Ob krasnem pomladanskem vremenu zbralo se je od vseh strani mnogo ljudstva, da povsodi priljubljenemu duhovnemu pastirju izkaže zadnjo čast. Od dalje pa so prihitali mnogi čestilci in prijatelji ranjkega. Mnogo rodoljubov prišlo je iz Slovenjega Gradca. Duhovnikov zbralo se je 40, med njimi bil je častitljivi starosta koroških Slovencev Lovro Serajnik, ki je še vedno krepak spremlil svojega malone za polovico let mlajšega tovariša k zadnjemu počitku! — Sprevod je vodil preč. g. opat o. Gregor Ehrlich O. S. B. iz Št. Pavla. V ganljivih besedah proslavljal je čg. župnik Kesnar vrline in mnoge zasluge pokojnika. Malokatero oko ostalo je suho ob lepih besedah in mnogokateremu trdnemu možu porosi se še sedaj oko, ko se spominja rajnega prošta Wakoniga! Obče žalovanje med našim ljudstvom kaže, koliko smo izgubili s pokojnim proštom! — Prošt Wakonig porodil se je dne 15. jan. 1853 v Št. Juriju nad Celovcem. Šole je dovršil v Celovcu. Služboval je 3 leta kot kaplan v Dobrlivasi, 1 leto kot vojaški kaplan v vojni v Bosni (1878), 4 leta kot kaplan v Volšberzi. Pozneje je bil poklican za podvodjo duh. semenišča v Celovcu. Kot podvodja Marijanišča vodil je stavbo velikanškega semeniškega poslopja. L. 1890 prišel je za prošta v Spodnji Dravograd. Tu je mnogo in z lepim uspehom delal za našo stvar. Uspeh je pokazal izid zadnjih občinskih volitev. Pod njegovim vodstvom zidala se je nova šola na Ojstrici, prenovila lepa romarska cerkev sv. Križa, popravila proštija itd. Bil je odbornik slovenske posojilnice in občinski odbornik. — Svetila mu večna luč!

(Slovenski delavski shod na Dunaju.) Socialni demokratje sklicujejo za v nedeljo 19. t. m. shod slovenskih delavcev na Dunaju. Poročevalec bo znani agitator Ebin Kristan iz Trsta. Upamo, da bo imel shod ravno nasprotno posledico, kakor jih pričakuje sodrug Kristan. Od shoda se je nadejati zanimive vršitve, to tem bolj, ker se ga misli udeležiti tudi več slovenskih akademikov.

(Iz Idrije.) Naš proračun. — Proračuna, mestni in rudniški, za tekoče leto 1899 sta pred nami. Ker utegne marsikoga zanimati, podamo nekaj števil. Mestni proračun izkazuje 21000 gl. dohodkov. Dohodke donese mestu 30% naklada k vsem neposrednim davkom v znesku 11.322 gl., 15% doklada na vžitnino bode vrgla 1600 gl., poljedelsko ministerstvo bode dalo za napeljavo »Lačne vode« 4000 gl. Stroški so proračunjeni tudi na 21.000 gl. za resnično potrebne stvari. Vender bi po naših skromnih mislih občinski odbor ne smel delati le predomače. Tako je stavljenih v proračunu za razširjavo Rožnih ulic znesek 1000 gl. Občinski odbor se je v zadnji seji o tem posvetoval. Pričakovali bi redno pot, kakoršna je doslej veljala: delo se bo oddalo na javni dražbi. Kak desetak bi se bil morda še izbil. Pa ponudil se je kar v seji občinski odbornik Nace Brenčič, da prevzame delo za 900 gl. (inženar je napravil prevdarka 880 gl.), za svet naj mu dadó 200 gl., pa bo. In mestni očetje so udarili, dasi so proračun prekoračili kar za 100 gl. — Nenavadno velik znesek je odločen za izredne stroške, nad 5200 gl. Župan je bil stavil v proračun pod tek. št. 34: »vrnitev dolga, ki je na hiše« 3400 gl. Pri proračunski razpravi pa se je pokazalo, da teh 3400 gl. ni dolg, ki bi ga bil napravil občinski odbor na občinsko hišo, ampak dolg, ki ga je naredil prvi zidarski podjetnik, ko je iskal varščine. Da jo je mogel položiti, pripomogli so tudi nekateri liberalni občinski odborniki s svojimi svotami. Čudno, kaj naposled vse

lahko postane »dolg, ki je na občinski hiši«! — Odborniki so seveda pod tem naslovom odklonili teh 3400 gl., na kar so prišli pod tek. št. 38: »izredni stroški«. Upamo, da občinski odbor nikdar ne bo pripustil, da bi se z občinskim denarjem plačevali dolgovi zasebnikov, tudi ne, če tirja kak občinski odbornik. — Proračun poljedelskega ministerstva za Idrijo napoveduje rednih dohodkov 1.378.584 gl., rednih stroškov 900.887 gl., izrednih 9500 gl. Prebitka torej nakazuje 468.247 gl. Dohodki so proračunjeni višje, kakor lani za 29.418 gl., stroški so pa tudi večji. Za delo v jami se n. pr. proračunava več 11.338 za material in naturalije 13.833, za plače in doklade uradnikov in državnih služabnikov 4761, za šolo 2109 gl., da se eventualno zboljšajo plače učiteljem, pobelijo solske stene in pridobi nov šolski vrt. Uradniki so že avanzirali in nekateri drž. služabniki se tudi že pomaknili v višje plačilne vrste, onih 2109 gl. pa leži še nedotaknjenih, ker učitelji še niso tako srečni, da bi prišli do onega »eventualnega« zboljšanja. — Da se zboljša stanje rudniških zdravnikov in plačuje polovica bolniške podpore družinam onih delavcev, ki so v rudniški bolnišnici, je proračunjenih 760 gl. To je primerno, ker vlada silno siromaštvo, kjer leži oče bolan v bolnišnici, doma pa je večsih žena in morda še kopica otrok, ki nimajo nikake denarne podpore. Rednih stroškov bo imela Idrija v l. 1899 za kopanje v rudniku 188.023, za drobljenje rude 13.603, žgalnica s preskuševalnico zahteva 62.600, materialije in naturalije ter njih oskrbovanje so preračunjene na 353.003, plače uradnikov in drž. služabnikov z dokladami vred 58.869, zdravstveni stroški 23.960, stroški za šolo 13.800, davki 86.100 gl. Izredni stroški znašajo 9500, in sicer prispeva poljedelsko ministerstvo občini 4000 za napeljavo »Lačne vode«, 5500 pa je proračunjenih, da se pokupijo posestva, ki so radi rudnika poškodovana. — Znatni znesek, namreč 20.000 gl., je odmenjen, da se voda t. i. Pečniških malinov nad Sp. Idrijo porabi. — Ker rudnik idrijski toliko donaša državi, bi lahko država še marsikaj storila v splošno delavsko korist in za posameznike. Stanovanj potrebujemo, in lani je bilo, ako se ne motimo, precej tisočakov v proračunu za zidanje delavskih stanovanj in za prenočišče samcem. Ob koncu leta 1898 je stala le pol dodelana uradniška hiša ene nove delavske hiše pa je štrlelo iz tal meter zidšča. Tudi za duševno izomiko rudarskih otrok bi se morda še dalo kaj storiti. Župnišče — erarično poslopje — je zapuščeno, da je groza. Kako moderna stavba je, kaže letnica 1549, ki jo vsak dan lahko čitaš vrezano nad vežnimi vrati. Sedaj postopa že par stotin rudarskih sinov brez dela po mestu. Marsikateri teh mladeničev ni prazne glave — a denarja ni, da bi se šolal v tujem mestu. Pomislili naj bi, da donša Idrija sama polovico prebitka, ki ga dobiva država iz trinajst državnih rudnikov! —a—

(Deželni zbor isterski) bode, kakor se poroča »Piccolu«, letos zboroval v Kopru. Včeraj je baje prišel v Koper dež glavar Campitelli ter naznanil županu, da hoče vlada sklicati deželni zbor v Koper. Zadnje zasedanje se je, kakor znano, vršilo v Pulju.

(Duhovniške izpremembe v lavantinski škofiji.) Na Dunaju je umrl lazarist č. g. Fr. Cajnkár, star 90 let. Rojen je bil pri sv. Tomažu nad Vel. Nedeljo, nad 30 let je bival na Dunaju. R. i. p. — V pokoj je stopil č. g. I. Vidovič, župnik v Št. Lenartu pri Laškem trgu; na njegovo mesto pride kot provizor č. g. Fr. Časl iz Kamnice in v Kamnico č. g. I. Topolnik z Dobrne.

(Iz Celovca.) 16. marca. [Nekaj o c. kr. kmetijski družbi.] Naša c. kr. kmet. družba živi že dolga leta po svoje; kritikovalo se je njeno delovanje že mnogo, pomagalo pa vse skup ni nič. Leto na leto dobiva družba od vlade izdatne podpore, da bi pa v teh letih bilo kaj izdatnega napredka, niti družbini najboljši prijatelji ne upajo trditi. Vse, kar je storila, je: Neki vrtnar ima dve veliki drevesnici pri Celovcu in prodaja drevesca po 70 in 50 kr., to je vrt kmetijske družbe, Rothauerjeva banka ima zalogo umetnih gnojil, to je zaloga c. kr. kmetijske družbe! In kadar so dobili denarja, hodili so ven v kmete delit premije, kakor je neki dunajski poslanec dejal: »Sie

führen ein stierbeschauliches Leben.« 15. marca bil je občni zbor družbe in pokazalo se je, da organizem ne deluje več, kakor bi bilo treba. V osrednjem odboru bil je doslej tudi sin načelnika gospoda pl. Edlmana. Gospod Artur Lemiš, znani politični velikan, pa je izposloval Edlmanu, da mu sina več volili niso. Stari gospod Edlman pa sina neobhodno potrebuje, ker je ta zanj vse storil. Tako hoče Lemiš dokazati, da je tudi stari nepotreben, ter na njegovo mesto postaviti svojo kreaturo, tako da bi c. kr. kmetijska družba postala Lemiševa družba z državno podporo. Cela družba je sploh v nesrečnih rokah. Okrajni načelniki so večinoma gostilničarji, trgovci, pivovar-narji; v Pliberku n. pr. staroliberalni hotelier pl. Metnic, ki ima za sport nekoliko konj in goveje živine, v Velikovecu pivovarnar Nagele, v Beljaku lastnik kopališča »Warmbad«, v Rožu »Soda-wasserfabrikant« Krasnik itd. Torej gospodje, ki so zašli v kmetijsko družbo, kakor Pilat v kredo. Ti gospodje so družbi pristopili, ker jim je mogla služiti kot politično orodje, in lahko rečemo, da bi pri nas »Bauernbunda« še bilo ne, ko bi kme-tijske družbe ne bilo. Vlada dajala je doslej pod naslovom kmetijske družbe soli za liberalne kozle. Gospod pl. Edlman je za se pošten človek, z njim so zakrivali svoje politično delovanje in on more-biti v svoji dobrodušnosti še vedel ni, kaj se okrog njega godi. Zaradi svojega nepristranskega obnašanja predsednik »bauernpunterjem« ne ugaja več in hočejo se ga iznebiti. Radovedni smo, ali ali se res napravi tako Lemiševno društvo z dr-žavno podporo? Če hoče Lemiš z denarjem vse pokupiti in izpriditi, naj plača iz svojega, ne pa s tujim denarjem. Pravi se, da ima on denar, a še dosti bolj denar njega, in tako bi se našla pot, da bi mogel hraniti svoje in vendar delati pro-pagando za se. Slovenci si proti temu pomagati ne moremo, protestujemo pa proti vsakrati stran-karski zlorabi denarja, ki ga donajajo tudi Slo-venci. Vsled zgoraj imenovanega dogodka odložil je vodstvo tudi oče pl. Edlman in izstopil je iz odbora še precej poštene Čare, nek polunemšku-tar iz celovške okolice. Morebiti je Lemiš ravno to hotel, tako najprej pride do tega, kar je name-raval. Za Slovence je le jedna rešilna pot: Vlada naj odloči tretjino državne podpore in naj jo da slovenskim gospodarskim društvom, dve tretjini pa naj pusti Nemcem, vsaj jih je toliko v deželi, potem se ne bomo več prepirali, a tega ne mo-remo mirno gledati, da bi z državnim denarjem razpolagal človek, kakoršen je Lemiš.

(Izjava ljubljanskih gasilcev.) Ker so nasprot-niki slovenskega poveljevanja raztrosili po mestu za nas nečastne govorice, izjavimo tem potom, da mi nismo podkupni in da ne bomo nikdar za drugo, nego za slovensko poveljevanje, za katero smo glasovali s polno narodno zavestjo.

(Sledi 55 podpisov, kateri so na razpolago v na-šem uredništvu.)

(Iz celovške škofije.) Za administratorja deka-nije Spodnji Dravograd je imenovan vč. g. Ivan Držanič, župnik v Libeličah. — Č. gosp. Iv. Sporn, provizor v Kellerbergu, pride za provi-zorja v Spodnji Dravograd. Na njegovo mesto gre č. g. Ivan Pirker, provizor v Hohenpressen-u.

(V Št. Ilju) v Slov. goricah so nedavno slo-venski rodoljubi ustanovili hranilnico in posojil-nico, kar jako jezi ondotne nemškutarje. Kakor se čuje, hočejo nasprotniki osnovati proti-zavod.

(Za vinorejsko šolo v Ljutomeru) pošiljajo mnoge občine v okolici prošnje na deželni zbor štajerski. Taka šola bi bila za ljutomerski, rad-gonski in ormoški okraj velike koristi.

(Kinematograf »Excelsior«.) Danes in jutri so še dosedanje predstave, obstoječe iz dvanajstih slik. — Od ponedeljka nadalje se pa predstavlja »Življenje in trpljenje Kristusovo«, posneto po oberammergauskih pasijonskih igrah.

(V Gorico) je prišla zdraviti se znana češka pisateljica in prijateljica Slovincem gospa Gabri-jela Preissova.

(Pogorel) je minuli petek posestnik Miha Horvat pri Kozjem ob cesti proti Pilštajnu; ostala je le hiša, zgorelo pa je tudi 17 prašičev.

(Iz Moravč.) Dne 16. t. m. se je prvičkrat vožna pošta iz Moravč v Domžale peljala. Od zdaj naprej bo vsaki dan moravška pošta iz Domžal se odpeljala ob 1/9. uri zjutraj. Zveza z Lukovico je nehala.

(Opustitev opernih predstav.) Listi poročajo, da v bodoče opusté operne predstave v dunaj-skem dvornem ter v zagrebškem gledališču. Vzrok je primanjkljaj, ki znaša v prvem slučaju 400, v drugem pa 40 tisoč. Vlada je naročila in-tendanci zagrebškega gledališča, naj odpove oper-nemu osebju.

(Dvorni kaplan) laškega kralja Umberta, msgr. Anzino, je 5. t. m. v Rimu umrl. Bil je na dvoru za kaplana 17 let. Osebnost je bil blagosrčen in cerkvi zvest duhovnik. Mnogo se je trudil, da bi ublažil razmere med Vatikanom in Kvirinalom. Posebno se je o njem govorilo po smrti kralja Viktorja Emanuela. Viktor Emanuel je bil ime-noma od cerkve izobčen. Ko je Pij IX. slišal, da je kralj nevarno obolel, je hitro poslal škofa Ma-rinelli ja, naj obišče kralja in naj govori z njim. A niso ga pustili h kralju in moral se je vrniti, ne da bi bil govoril z njim. Čez nekaj minut je kralja drugič napadlo. Kaplan Anzino je tekel v farno cerkev sv. Vincencija in Anastazija po sveto Rešnje Telo in je obhajal kralja. Zatrjeval je kar-dinalu-vikarju, da je bil poprej nekaj minut pri kralju, in prisegel je, da je kralj obžaloval cerkvi storjeno krivico in umrl kot katoliški kristijan. Zato so dovolili cerkveni pogreb. Ko pa je bil pokopan, je ministerstvo v oficijoznem komuni-keju »Agencije Stefania« dementovalo vest, češ, da ni res, da bi bil kralj Viktor Emanuel kaj rekel, kar bi se ne strinjalo s slavnim življenjem laškega kralja.

(Feliks Faure) bivši francoski predsednik je bil zavarovan za veliko svoto pri zavarovalnici Gresham.

(Osebna varnost nemškega cesarja.) Nekaj časa sem sekajo v berlinski obori drevje in kakor se čuje bodo posekali cele loge in gozdiče, da bo moč oboro lažje pregledati. To se godi radi osebne varnosti nemškega cesarja, ki se tu rad spreha-ja. Doslej je bila varstvena služba dosti težavna za-radi gostega drevja in grmovja, katero je zapi-ralo prost razgled po parku. Ako bi bil kak hu-dobnež ali norec napadel vladarja v obori, ne bila bi mogla policija vspešno vmes poseči. — Nekaj tisoč dreves mora toraj pasti, potem bo varnost cesarjeva zajamčena.

(Število nemških otrok v Prusiji.) Na vsakih 100 prebivalcev v Prusiji pripade 12 poljskih otrok. Sploh obiskuje tukaj šole 4.700.000 otrok, od teh je poljskih 662.000. L. 1891 jih je bilo 495.000, l. 1897 že 557.000. V Poljski Šleziji narašča šte-vilo poljskih šolskih otrok najbolj, 67% jih je. Kjer pa bivajo Poljaki protestantje, tam se poljski otroci ponemčujejo. Pred 8 leti jih je bilo 12.838, zdaj pa samo 10.972. Druge narodnosti imajo otrok: danska 24.000, litevska 20.000, češka 14.000, lužiška 12.000. Slovanskih šolskih otrok v Pru-siji je toraj nad 700.000.

(Židje in tisek.) Na Avstrijskem je večina političnih listov v židovskih rokah. Na to seveda krivonosci tudi delajo, kakor se razvidi iz brošu-ric »Žid v 19. stoletju.« Tu beremo: »Porabimo vse okoliščine, polastimo se posebno časopisja in ne bo daleč dan, ko bodo vsa bogastva te dežele v rokah židovskih.« »Ljudstvu moramo navezati, da ga duhovščina vara, da sama ne veruje last-nih naukov, da je to rastlina, ki se rodi v občni nevednosti.« — Zato si izmišljajo ravno židovski časopisi največje laži o duhovnikih, ki spodkop-ljejo njih veljavo in vpliv pri ljudstvu. Naš »Na-rod« jim v tem hrabro pomaga.

(Spoštuj očeta in mater) Te dni so postavili na pokopališču v Debrecinu spomenik, ki je v svarilo vsakemu, kdor četrte zapovedi božje ne spo-štuje. Napis se glasi: Tu počivajo v Gospodu: Josip Moritz starejši, umrl je star 62 let. Lastni sin ga je ustrelil. Franc Josip Moritz ml., umrl je v ječi v starosti 27 let. Josipina Moritz star. Umrla je 47 let stara, ustrelila jo je hči. Elizabeta Moritz. Svoje življenje je končala stara 17 let — Sin, ki je očeta ustrelil, umrje v ječi, hči, ki je mater umorila, umrje po samomoru. Četrta za-poved božja še velja!

(Pompeji na Krimu.) Ruska starinoslovska družba je na krimskem polotoku blizu Sebasto-pola v južni Rusiji zasledila staro mesto. Ulice, hiše in razne stvari so še dobro ohranjene in sli-kajo življenje davnih prebivalcev na tem mestu. Izkopali so že mnogo kipov in starega denarja do krščanske dobe. Okoli leta 550 pr. Kr. je bila tu grška naselbina, katero so si pozneje osvojili

Rimci, Tartari in Rusi. Leta 1888 so ob 800let-nici krščanstva v Rusiji ondi zgradili krasno spo-minsko cerkev.

(Šesterni strup.) 9. t. m. si je v Temešvaru na Ogerskem rojena triintridesetletna učiteljica godbe H. U. iz žalosti nad smrtjo svojega ženina hotela končati življenje. Vžila je šest različnih strupov in si povrh še glavo močno poškodovala s tem, da se je s kosom lesa tolkla po čelu, pa vse to ni pomagalo. Prenesli so jo na Dunaju na kliniko, kjer je kmalu popolnoma ozdravela. Ta-cih poskusov pa menda ne bo več delala.

(Pušenje in zakonodajstvo.) Vedno več se vidi po cestah neodraslih pobalinov s cigareto v ustih. Mej velikomestno mladino se pušenje močno širi; videl boš desetletnega fantalina, ki si bo rajši kupil cigareto, kakor žemljo, dasi mu glad kra-ljuje v želodecu. Zato pa tudi slabe posledice pre-zgodnjega kajenja ne izostajajo. V Ameriki ob-staja že več časa zakon, ki prepoveduje pušenje pred šestnajstimi leti. Angleški listi sedaj resno opozarjajo na to postavbo, zahtevajoč, da se tudi na Angleškem potom zakonodajstva pot zapre po-gubnemu vplivu pušenja. Druge države pa naj bi ta vzgled posnemale v svojo lastno korist.

(Lord Halifax) je sklical velik shod tako ime-novane Church-Union. Začel se je shod 28. febr. zjutraj ob 8. uri. Tisoč mož je pristopilo k obha-jilni mizi. Potem je lord Halifax prebral memo-randum ritualistov. Church-Union, dejal je, ima angleško cerkev za katoliško cerkev. Zato ima pravico ohraniti ali obnoviti vse obrede, ki so bili v njej pred reformacijo. Angleški kralji bi bili v XVI. stoletju lahko ustanovili svojo cerkev, a je niso, ker se niso hoteli ločiti od katoliških cerkva Italije, Francije, Španije, Nemčije. Le v nekaterih točkah so se oddaljili od primitivne prakse. Če bodo škofje prepovedali katoliške obrede, ne bo-demo pokorni. Krona in parlament nimata pra-vice odločevati v verskih stvareh, disciplini in obredih. Tudi ne bomo žrtvovali svojih načel za časne koristi. Ta manifest je ultimatum rituali-stov. Izročili ga bodo kraljici, ministrom, škofom in parlamentu. Kriza se bliža.

(Sejmi po Slovenskem od 20. do 24. marca.) Na Kranjskem: 20. na Igu, v Moravčah, Ko-čevju, v Dvoru, Zagorju, Dovskem, Rovtah, Zdenki vasi, Kostanjevici, pri sv. Leni in v Mirni Peči; 21. v Metliki; 24. v Sv. Juriju p. Novem Mestu, Bruniku, Cerkljah, Hotemozah, Št. Gothardu, v Tržiču, Žužemberku. — Na slov. Štajerskem: 20. pri sv. Barbari, Št. Jerneju, Sevnici, na Tin-skem, pri sv. Barbari v Halozah; 21. v Rogatcu, sv. Jederti, Pernovu pri Žalcu; 23. v Artičah; 24. v Bistrici, Arnužu in Ormožu. — Na Koroškem: 20. v Gripevi. — Na Primorskem: 20. v Komenu, Ricmanih, Tržiču in v Bovcu.

Gospodarska organizacija.

Hranilnica in posojilnica Biljana Medana imela je v mesecu februarju:

sprejemkov gld. 403'49
in izdatkov » 363'15

tedaj denarnega prometa » 766'64

Hranilnih vlog se je vložilo gld. 39'—, vzdignilo pa gld. 310'— in je stanje hranilnih vlog gld. 1516'50.

Posojil se je dalo gld. 50'—, vrnilo se ni nič in je stanje gld. 4070'—.

Naloženega denarja ima posojilnica 280 gld. Članov ima posojilnica 78.

Posojilnica v Košani imela je v mesecu fe-bruvariju:

sprejemkov gld. 1263'31
izdatkov pa » 1150'50

tedaj denarnega prometa gld. 2413'81

Hranilnih vlog se je vložilo gld. 656'04, vzdignilo se ni nič in je stanje gld. 5397'10.

Posojil se je dalo gld. 1148'25, vrnilo pa gld. 323'22 in je stanje gld. 46330'88.

Članov ima posojilnica 208.

Hranilnica in posojilnica v Horjulu imela je v mesecu februarju:

prejemkov gld. 2252'03
in izdatkov » 1607'29

toraj denarnega prometa gld. 3859'32

Hranilnih vlog se je vložilo v tem času gld. 1650'10, vzdignilo pa gld. 487'52 in je stanje gld. 40.919'71.

Posojil se je dalo gld. 965.—, vrnilo pa se je gld. 202.93 in je stanje gld. 67.772.75.
Naloženega denarja je gld. 134.30.
Članov ima posojilnica 230.

Telefonska in brzojavna poročila

Trst, 18. marca. Namestništvo je uničilo sklep mestnega zbora, ki je razveljavil izvolitev N a b e r g o j e - v o .

Trst, 18. marca. Listi poročajo, da je vlada v toliko ugodila Italijanom, da deželni zbor ne bo zboroval v Pulju, ampak v Kopru. Deželni glavar je včeraj baje v Kopru iskal primerne prostora za zborovanje.

Dunaj, 18. marca. Odbor škofov, zbranih na Dunaju, je čestital sv. Očetu na ozdravljenju. Kardinal Rampolla je takoj odgovoril, da se papež zahvali za sinovsko vdanost, ter dostavil, da se papež vsaki dan bolje počuti. — To poročilo o zdravju papeževem nasprotuje sporočilu današnje „Neue Freie Presse“, ki pravi, da je slabost pri papežu od dne do dne večja ter da mu vgasuje življenje, kakor pojemajoča sveča.

Dunaj, 18. marca. Škofovski odbor je končal danes svoje posvetovanje.

Dunaj, 18. marca. Trgovinski minister baron Dipauli se poda dne 26. t. m. za več dni v Trst, kjer si natančno ogleda vse javne naprave.

Dunaj, 18. marca. Deželni zbor je sklenil čestitati papežu na ozdravljenju ter z nova odobril dosedaj nepotrjeni zakon glede uporabe čistega dobička pri Raiffeisenovih zavodih v namene sirot.

Dunaj, 18. marca. Županu Luegerju se je dovolil odpust štirih tednov, ker je zelo utrujen vsled napornega dela zadnjih mesecev. — Občinski svetnik Schneeweiss je stavil predlog, znižati vojaško službo od treh na dve leti in pri brambovcih od dveh na poldrugo leto.

Dunaj, 18. marca. Predloge za delegacije so že dovršene. Proračun za vojaštvo in mornarico je za 23 milijonov višji od lanskega.

Dunaj, 18. marca. Poročila, da ogerski ministri pridejo že prihodnji teden na Dunaj pogajati se zaradi nagodbe, niso resnična.

Levov, 18. marca. Posl. Urbanovski je stavil predlog, da se poojstri deželnozborski pravilnik.

London, 18. marca. „Times“ očita španskim državnikom, da niso hoteli potrditi mirovne pogodbe mej Ameriko in Španijo ter so delo prepustili kraljici.

Levov, 18. marca. Državni posl. Ksanovski je umrl. Bil je poslanec od l. 1867.

Madrid, 18. marca. Kraljica - vladarica je podpisala špansko-ameriško mirovno pogodbo.

Čisto medicinično ribje olje.

Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj.

Čubar, Primorsko, septembra 1898.

Blag. g. Milan Leustek, lekarnar v Ljubljani.

Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašeg nepročenjano dobrog in pristnog medicinskega ribjega olja, katero že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarne naročam in uporabljam za sebe in svojo redovno sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gld. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani

729 20 Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Razpošilja vsak dan z obratno pošto

deželna lekarna pri Mariji Pomagaj

Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani,

Resljeva cesta števil. 1, poleg mesarskega mosta.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Veterevi	Nebe	Padačina v 24. urah
17	9 zvečer	737.2	10.4	brezv.	jasno	
18	7. zjutraj	734.1	1.1	sl. jzah.	megla	0.0
	2. popol.	727.7	16.5	sl. jug	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 9.9°, normale: 3.8°.

289 1-1

Globoko užaljeni javljamo žalostno vest, da je Bogu Vsegamogočnemu dopadlo, našo iskreno ljubljeno, angelsko dobro mater oziroma staro mater in taščo, sestro in teto, preblagorodno gospo

Ano pl. Schildenfeld roj. Piringer

o. kr. deželno sodnega svetnika vdovo

danes ob 12 1/2 uri zjutraj v 80. letu svoje dobe po dolgem, mučnem trpljenju in sprejemu sv. zakramentov za umirajoče poklical v boljše življenje. Pogreb pojde v ponedeljek, 20. marca 1899 ob polu peti uri popol. iz hiše žalosti v Salendrovih ulicah št. 4. na pokopališče k sv. Kristofu.

Sveta maša zadušnica bo se brala v torek 21. marca ob 9. uri dopoldne v cerkvi nemškega viteškega reda v Ljubljani.

Za tiho sočutje se prosi.

Ljubljana, dne 18. marca 1899.

Friderik vitez pl. Schildenfeld, o. kr. podpolkovnik v. p.; Ana Pakl roj. pl. Schildenfeld, otroka. — Ana Doležalek roj. Piringer, sestra. — Ana Schrey pl. Redlwerth r. Piringer netjakinja, — Amalija pl. Schildenfeld roj. Conrad pl. Hötzenhof; Josip Pakl, o. kr. dežel. sodišča podpredsednik, zet in sinaba. — Marijana grofinja Künigl roj. Pakl, Pavl Pakl, o. in kr. poročnik pri pešpolku št. 54. Friderik vitez pl. Schildenfeld, o. in kr. nadporočnik v pešpolku št. 27; Rudolf vitez pl. Schildenfeld, Karl grof Künigl o. kr. okrajni komisar, vnuki.

DOM IN SVET

Vsebina 6. zvezka 1899:

I. I. Sreznjevskij na Slovenskem. (Priobčil Iv. Merhar. — Dalje.) — Deteljica. (Novela. — Spisal Fr. S. Finžgar. — Dalje.) — Vrt, vrt! (Povest. — Spisal I. Štrukelj. — Dalje.) — Življenja realizem. (Zložil Fr. S. Finžgar.) I. Le rogajte se vzorom! — II. Milijonar. — Vintgar. (Spisal I. Godec.) — Socijalni pomenki. (Piše dr. Ivan Ev. Krek. — Dalje.) — Potopljen čoln. (Spisal dr. Fr. L.) — Književnost: hrvaška. — Slike: Luka Jeran. (Iz mlajše dobe.) — Dober lov. (Slikal Ad. Eberle.) — Marijino Oznanjenje. (V kapeli ljubljanske vojaške bolnice. Slikal Kremser-Schmidt.) — Dolina gornje Radolne; restavracija »Vintgar« z žagami; dva prehoda v Vintgarju. (Risal M. Jama.) — Sv. Katarina nad Zasipom. (Risal M. Jama.) — »Šuma« v Vintgarju.

Čopiče za slikarje, pleskarje, zidarje in za domačo porabo ima v veliki izbiri v zalogi trrdka BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice.

Vnanja naročila proti porzetju. 228 16 11-1

Zasebni uradnik,

izurjen tudi v posojilniškem poslovanju, išče primerne službe, najraje v mestu. 218 3-2

Pisma pod „Slovan“ na upravništvo „Slovenca“.

Ovinjene (weingrüne) sode različne, majhne in velike, stare in nove

prodaja

J. Buggenig,

sodarski mojster, 266 3-2

Cesta na Rudolfov kolodvor v Ljubljani.

Lične razglednice

kažoče ljubljanske župno cerkve, založila je in prodaja „Prodajalnica katol. tisk. društva“ (M. Nižman) v Ljubljani

Mopitarjeve ulice števil. 2.

Razprolajalcem dá se znaten popust.

KAROL KRIEGL,

učenec in naslednik g. Franc Goršič-a,

izdelovalec, glasovalec in popravljalec orgelj in harmonijev,

Marije Terezije cesta št. 1 v Ljubljani,

delavnica: Razpotne ulice št. 6,

priporoča se za

izdelavo novih cerkvenih orgelj

po najnovejši in izkušeni sestavi z večletnim poroštvo, kakor tudi za prestavljanje in popraviljanje orgelj po najnižjih cenah in izvrstno izpeljavo. 161 6-6

Vse stroje za poljedelstvo!

Vnoviž znižane cene!

Triljeri (čistilni roji za žito v natančni izvišitvi. Sašilnice za sadje in zelenjavo. — Škopilnice prot. peronosperi, zboljšani sestav Vermorelov. — Mlatilnice mlinski za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav (te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč, kakor hidravlične [vedovodne] preše). — Slamoreznice, katere se jako lahko gonijo, po zelo zmernih cenah. — Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne vsakovrstne poljedelske stroje prodaja v najboljši izvišitvi

G. HELLER na Dunaju,

II/2 Praterstrasse 49.

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati!

Zastopniki se iščejo. 287 20-1

Cerkvena mizarska dela.

Podpisaneec izdelujem zlasti cerkvene klopi in spovednice po vzorcih in po lastnem načrtu ter se za taka dela priporočam čast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom. Zagotovem izvrstno delo in nizke cene. Že desetim cerkvam sem izdelal klopi v največjo zadovoljnost.

Da je moje delo res trdno in lepo, spričujejo klopi po farnih cerkvah v Dobu, Radomljah, na Rovu, Brdu, Goričici, v Moravčah, Pečah, Komendi in v novi cerkvi vodiški, pa spovednica na Holmcu. Postavljanje novih klopi v cerkvi traja le 5 do 6 dni.

Josip Stupica na Viru, pošta Domžale.

61 20-8

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,

Sv. Petra cesta št. 6

se priporoča preč. duhovščini

v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpeznega in solidnega

blaga po nizkih cenah.

Opozarja na velike svojo zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-

večji izbiri po najnižjih cenah.

227 6

Prečastiti duhovščini se priporočam za slikanje cerkvâ, kapel in sob.

ALBERT ROBIDA
Ljubljana, Rožne ulice št. 5.

Imam na razpolago tudi krasne **vzorke** (škice) v barvah tiskane, v raznih slogih, kakor tudi mnogo spričeval. 73 26 8

Edini
dežnik,
ki se pri zgibanju nič ne poškoduje, je na patentirani način narejeni 145 25-20

Patent Satin de Chine
(ne zamenjati z navadnim Satin de Chine).

Ta dežnik je popolnoma nepremočljiv in stalne barve, podoben najfinjši svilnati omreži. Blagó se ne zgu- banči, ko je mokro, ampak ostane lepo napeto. Kdor si kupi tak dežnik, nikoli več ne mara drugečnega

V Ljubljani te dežnike prodaja edini
JOSIP VIDMAR, dežnikar,
Vsak teh dežnikov ima na notranji strani tole patentno znamko

☆ O.M. & C. ☆
K.K. Patent 46-2511

Vsako ponarejanje ali posnemanje patentne znamke se sodnijsko zabranja. — Nataanko je paziti na patentno številko. Njeden drugih dežnikov nima tako izvrstnih svojstev.

Ponedeljek, 20. marca:
„Trpljenje Kristusovo“ 286 2-2

Največjo zalogo najrazličnejših razglednic

ima **A. TURK**, trgovina s pisalnimi in risalnimi potrebščinami v Ljubljani, na Dunajski cesti. — Rasprodajalcem dá znaten popust. Vsprejema naročila v izvrševanje ličnih razglednic v raznih poljubnih bojah.

Lična hiša v Ljubljani,
stoječa ob živahni prometni cesti, pripravna za gostilno s postajališčem in prenočiščem, proda se ali pa dá v najem pod ugodnimi pogoji. Za nakup zadošča tudi mala nadatna svota (Anzahlung). Natančneje pové **J. N. Plautz** v Ljubljani, Rimska cesta 20, I. nadstropje. 211 6-4

Vabilo na XVIII. občni zbor
„Kmetijske posojilnice ljubljanske okolice“ v Ljubljani.
kateri se bode vršil
29. marca 1899. leta ob 3. uri popoldne v zadržni pisarni na Marije Terezije cesti št. 1.

Dnevni red: 1. Nagovor ravnatelja. — 2. Poročilo blagajnika. — 3. Poročilo nadzorstva ter dati absolutorij za pretečeno upravno letno dobo. — 4. Volitev: a) ravnatelja, b) blagajnika, c) kontrolorja, d) dveh namestnikov, e) treh članov v nadzorstvo. — 5. Predlogi družtenikov.

V Ljubljani, dne 13. marca 1899. **Ravnateljstvo.**

Aktiva.		Pasiva.	
za upravno leto 1898.		za upravno leto 1898.	
	gld. kr.		gld. kr.
1. Gotovina v blagajni dné 31. decembra 1898	22510 46	1. Glavni rezer. zaklad (stanje 1. januarja 1899)	12744 89
2. Pri denarnih zavodih naložen denar	110206 37	2. Posebni rezervni zaklad (stanje 1. jan. 1899)	7251 31
3. Posojila:		3. Glavni deleži 100 à 100 gld. . . .	10000 —
a) na intabulacije gl. 418.482		4. Opravilni deleži 139 à 5 gl., 693 à 1 gld.	1388 —
b) » ménice » 185.442		5. Hranilne vloge	706521 37
c) » zast. pisma » 26.350	630274 —	6. Kapitalizovane obresti	26617 23
4. Inventar po 100odstotnem odbitku	454 96	7. Za leto 1899 naprej plačane obresti posojil	3338 57
5. Zaostale obresti posojil	8057 81	8. Dobiček	3728 85
6. Prehodni znesek	86 62		
	771590 22		771590 22

Izkaz izgube in dobička		Izkaz izgube in dobička	
za upravno leto 1897.		za upravno leto 1897.	
	gld. kr.		gld. kr.
1. Izplačane obresti hranil. vlog	2329 34	1. Na novi račun prepisani ostanek iz lanskega dobička	821 44
2. Kapitaliz. obresti hran. vlog	26617 23	2. Prejete obresti posojil	27069 30
3. Za leto 1899 naprej plačane obresti posojil	3338 57	3. Upravni dohodki	307 68
4. Upravni troški	2399 02	4. V letu 1897 za leto 1898 prejete obresti posojil	2050 10
5. V letu 1898 za leto 1897 prejete obresti posojil	5989 59	5. Zamudne obresti	544 54
6. Odpis na vrednosti inventara (10%)	50 55	6. Obresti naloženega denarja	6184 08
7. Davek	581 80	7. Zaostale obresti posojil	8057 81
8. Dobiček	3728 85		
	45034 95		45034 95

Denarni promet		Denarni promet	
Prejeki od 1. januarja do 31. decembra 1898. leta gld 3,614 985 02.		Prejeki od 1. januarja do 31. decembra 1898. leta gld 3,614 985 02.	
	gld. kr.		gld. kr.
1. Gotovina v blagajni dné 1. januarja 1898 leta	29997 78	1. Izplačani glavni deleži	3900 —
2. Vplačani glavni deleži	3900 —	2. Izplačani opravilni deleži	46 —
3. Vplačani opravilni deleži	150 —	3. Izplačane hranilne vloge	336761 24
4. Dvignene obresti glavnega rezervnega zaklada	541 25	4. Izplačane obresti hranilnih vlog	2329 34
5. Dvignene obresti posebnega rezervnega zaklada	378 59	5. Dana posojila	439945 —
6. Vložene hranilne vloge	558857 31	6. Upravni troški	2399 02
7. Vrnjena posojila	252743 —	7. Naložilo se je pri denarnih zavodih	1008259 24
8. Prejete obresti posojil	27069 30	8. Izplačalo dividende glavnim deležnikom	600 —
9. Prejete zamudne obresti	544 54	9. Davka se je plačalo	581 80
10. Upravni dohodki	307 68	10. Prehodni zneski	94 02
11. Pri raznih denarnih zavodih dvignene glavniice	938042 23	11. Izplačalo za dobrodelnost namene	275 —
12. Dvignene obresti naloženega denarja	6184 08	12. Nagrade ravnateljstvu	950 —
13. Prehodni zneski	31 94	13. Za nakup nov. inventara	96 62
	1818747 74	14. Gotovina 31. dec. 1898	22510 46
			1818747 74

Za ravnateljstvo:
I. Knez, dr. Jos. staré, Ivan Vrhevník, Vekoslav Jenko, Oton Bayr,
ravnatelj, ravnatelj namestnik, odbornik, kontrolor, blagajnik.

Josip Dodič, knjigovodja.

Nadzorstvo »Kmetijske posojilnice ljubljanske okolice v Ljubljani« pregledalo in pri- merjalo je letne račune za 1898 leto in naznanja, da se računi popolnoma ujemajo ter so knjige in bilanca razpoloženi v pregled v društveni pisarni, kakor to zahteva § 30, al. 4 društvenih pravil.

Nadzorstvo kmetijske posojilnice:
Ivan Rede, Alezij Stare, načelnik, Vinko Ogorelec.

Strokovno vrejena trgovina semen
Alojzija Korsika
umetnega in trgovskega vrtnarja
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 5

naznanja, da je ravnokar prejel **jeden vagon** 241 3-3

travnega semena

obstoječe iz 7 najboljših, naravnost s škotskega, katero je zanesljivo kaljivo. Istotako priporoča svojo veliko zalogo **predarlske čiste detelje** in drugih **krmskih, zelenjandnih in ovetličnih semen.** Pri veliki odjemi more blago pristno in ceno oddajati. — Ceniki so franko in brezplačno dobiti.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno **blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-lume, albe, koretelje, prte itd**

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra- vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji cenl bandera in vso drugo obleko.

Precastite gospode prosim, da se blagovelé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru- štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 250 52 2

Ana Hofbauer,
imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino- tiskarskih, stavbenih in galanterijskih del.

ANTON BELEC
Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje in ima v zalogi **cerkvene svetilnice ali stalnice**, dve po: iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz tompaka 40, 50 gld.; **obhajilne svetilnice** iz ko- sitarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8, 10 gld.; **pušice z zvončki** za pobiranje miloščine, iz kositarja po gld. 1-50, iz medenine po 5 gld.; **štedilna železna ognjišča**, vsa že- lezna in tudi razna za vzdjanje.

Pokrivanje in barvanje zvonikov ter napeljevanje strešnih zlebov in strelovodov. 253 12-3

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča itd — S kri- tevjo zvonikov prevzema ob enem tesarska dela.

Razpošiljanje sukna le privatnikom!

Odstrižek 3 10 m dolga, dosti za jednega gospoda. stane le:	gld. 2.80 iz dobre	ovčje volne
	3 10 iz dobre	
	4.80 iz dobre	
	7.50 iz fine	
	8.70 iz fine	
	10.50 iz najfinejše	
	12.40 iz angleške	
	13.95 iz kamgarna	

Odstrižek zn. črno salonsko obleko gld. 10.—.
Blago za povrhnjice meter od gld. 3.25 višje; loden v
lepih barvah odstrižek gld. 6.— do 9.95; peruvijev
in doskin, blago za opravo državnih, železniških urad-
nikov in sednikov; najfinejši kamgarni in cheviot-blago
za uniformo finančne straže, žandarmerije itd. razpošilja
100 po tovarniški ceni najbolje znana 12—2

Tovarniška za Kiesel-Amhof v Brnu.
loga sukna

Uzorce brezplačno in franko. Pošiljatev prav po vzorcu.

Pozor! P. n. občinstvo posebno opozarjamo, da
je blago pri naravnostni naročitvi dosti ceneje, kakor
pri vmesnih prodajalcih. Tvrda Kiesel-Amhof v Brnu
pošilja vse po res tovarniški ceni brez podražbe rabata.

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kisli 415 20—1

apneno-železni sirup.

Ta 29 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup
raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót,
daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redil-
nost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko
si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi,
raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa po-
sebnost pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje
kostij. 896 (20—12)

Cena steklenici 1. gld. 25 kr. po pošti 20 kr.
več za zavijanje. (Polsteklenic ni.)

Prosimo, da se vedno
izrecno zahteva Herbabny-jev
apneno-železni sirup. Kot
znak izvora se nahaja v steklu in
na zamašku ime „Herbabny“
vtisnjeno z vzvišenimi črkami in
nosi vsaka steklenica poleg stoječo
uradno registrov. varstveno
znamko, na katero znamenja naj
se blagovoli paziti.

Osrednje skladišče

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII. 1, Kaiserstrasse 73 in 75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju in v kronovinah.

Hiša

v bližini kolodvora Zatičina, z zemljišči vred,
se poceni in sicer v letnih obrokih prodaja.

Natančneje poizvete se pri Jožefu Kaušek-u,
Škerjanec pri Zatičini 290 1—1

Slovenci,

pristopajte k

„Naši straži“!

Slovenci, segajte po domačem blagu!

Kmetijsko društvo v Dobrépoljah izvaža poleg
pridelkov kmetijstva tudi lepo prekažene

kranjske gnjati in plečeta

ter popolnoma masten in dobro obležan

150 11

delan po ementhalskem načinu. — Vsa naročila se izvršujejo točno
po pošti ali železnici. — Sir se oddaja tudi v manjših kosih.

Priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 338 26—23

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tulu, jeklu in niklu,
ravno tako tudi

nihalnih, stenskih
in budilnih ur

in le dobre do najfinejše kakovosti po naj-
nižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in
budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

264 6—2

R. Pserhoferja

392 8—4

„lekarna pri zlatem državnem jabolku“
na Dunaju, I., Singerstrasse št. 15.

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

preje kričistilne kroglice imenovane, so staroznane, lahno odvajajoče od mnogih zdrav-
nikov priporočeno domače zdravilno sredstvo. — Te kroglice so iste, katere so vse več
desetletij dobro znane pod imenom J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice. Prične
izdelujejo se edino le v lekarni pri zlatem državnem jabolku na Dunaju I., Singerstrasse 15.

Cena tem kroglicam: 1 škatlica 15 kroglic 21 kr., 1 zavoje s 6 škatlicami gld. 1.5.
Ako se svota vnaprej pošlje, velja s poštnino vred: 1 zavoje kroglic gld. 1.25. 2 zavoja
gld. 2.50, 3 zavoji gld. 3.75, 4 zavoji gld. 4.40, 5 zavojev gld. 5.20, 10 zavojev gld. 9.20.
(Manj od zavoja se ne pošlje.)

Zahtevajo naj se izrecno „J. Pserhoferjeve odvajalne kroglice“

ter naj se pazi, da ima vsaka škatlica na pokrovu rdeče tiskano ime J. Pserhofer, kakoršno
je tudi na navodilu za uporabo.

Balzam za ozeblino J. Pser-
hoferjev
1 lonček 40 kr., franko poslan 65 kr.

Trpotčev sok, steklenica 50 kr.

Balzam za gušo steklenica 40 kr.
franko posl. 65 kr.

Stolovi kola - preparati

izvrstno krepujoči želodec in žirce. Liter
kola-vina ali izlečka 3 gld., pol litra 1 gld.
60 kr., četrt litra 85 kr.

Grenka želodčna tinktura

(preje življenjska esenca ali Praške kapljice.
Lahkotno odvajajoče sredstvo, oživlja in

Razun tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in
inozemске farmacevtske specijalitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje
točno in po ceni priskibi. Pošiljatev po pošti izvrše se najhitreje proti predpošiljavi
zneska, večje pa tudi proti povzetju. — Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni
nakaznici), je poštnina dosti nižja, nego pri pošiljatih s povzetjem.

krepeča želodec, ter pospešuje prebavljanje.
Stekl. 22 kr., dvanajst stekl. gld. 2.—

Balzam za rane stekl. 50 kr.

Tannochinin-pomada J. Pser-
hofer-
jeva, najboljšo sredstvo za rastlās, lonček 2 gld.

Zdravilni obliž za rane

pok. prof. Steudela, lonček 50 kr., franko
poslan 75 kr.

Universalna čistilna sol

A. W. Butricha, domače sredstvo proti
slabemu prebavljanju. Zavoje gld. 1.—

Ana Rupnik,

izdelovalka umetnih cvetlic.

Sv. Petra cesta št. 13,

priporoča slavnemu občinstvu, posebno
pa prečastiti duhovščini

šopke, vence za na altarje in
bandera, ter popolno opravo
za nove maše itd.

po najnižji ceni.

252 3—2

Liniment. Capsici compos.

353 iz lekarn Richter-jeve v Pragi 24-11

priznana izvrstno bolečine olajšujoče ma-
zilo je dobilo posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v
vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno
domače zdravilo kar kratko kot 759 40—24

Richter-jev liniment s „sidrom“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z
trajno varstveno marko „sidro“ kot pristan.

Richter-jeva lekarna

ori zlatem levu v Pragi

Žrebanje

danes zvečer ob 8. uri.

1. Glavni dobiček 100.000 kron vred.

2. Glavni dobiček 25.000 „ „

3. Glavni dobiček 10.000 „ „

v gotovini z 20% odbitka.

Dunajske srečke à 50 kr.

priporoča

99 16—16

J. C. Mayer, menjalnica v Ljubljani.

Mizarska in rezbarska obrt.

Martin Primožič,

mizarski in rezbarski mojster v Ljubljani, Igriške ulice 8.

priporoča se v izvršitev

vsakovrstnega pohištva in cerkvenih del,

kakor: spovednic, klopij, klečalnikov in altarjev vseh slogov. — Po-
hištvene oprave ima vedno v zalogi po najnižji ceni.

Oskrbi in polaga parkete in deščice najboljše domače trdke.
— Načrti in troškovniki brezplačno. 225 5—4

Jako porabljivo na potovanju. — Nepogrešno že po kratki uporabi.

Zdravstveno-oblastveno preskušeno.

905 (4—2)

Atest z Dunaja, 3. julija 1897.

Sarg's
Kalodont.

Najboljše in najcenejše

čistilno sredstvo za zobe.

Izplakovanje ust z zobno ali ustno vodo ne zadošča za popolno čiščenje
zobovja. V to je potrebno treba uporabe čistilnega sredstva za zobe.

Dobiva se povsod.

DOBRA VARČNA KUHINJA.

Juhina zabela Maggi prekosi vse druge; vsako juho in slaboten buljon stori v trenutku dober in redilen, — le nekoliko kapljic je treba — Dobri se v izvornih steklenicah po 50 vinarjev po vseh prodajalnicah delikates, dišav, kolonijalnega in špicerijskega blaga. Izvirne steklenice se po ceni napolnujejo z novo juhino zabelo Maggi-jevo. 830 12-5

ČEŠNIK & MILAVEC

v Ljubljani, (Špitalske) Lingarjeve ulice

priporočata svojo popolnoma novo zalogo

239 3-2

pomladanskega in letnega manufakturnega blaga.

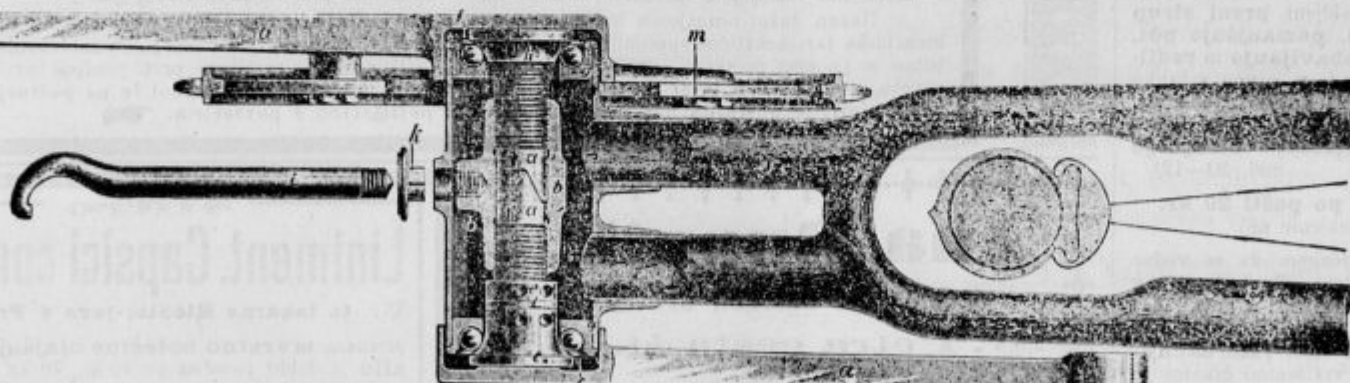
Uzorci na razpolaganje, po pošti brezplačno.

Fr. Čuden, največja zaloga bicikljev v Ljubljani.

NAZNANILO!

Puch-Styria

model 1899

ima velikansko prednost v tem, nova, v podobi razvidna znamenita iznajdba omogoča mnogo lažji tek, kakršnen sedaj ne doseza noben drugi zistem. Četudi so bila ravno Puch-Styria-kolesa tudi doslej izmed najboljših, bodo v bodoče vsled omenjene iznajdbe mnogo nadkrillila vse druge zisteme, bodo vsekako nedosegljiva. Daje se za njih dobroto najsolidnejše, neomejeno jamstvo.

Sola za pouk v vozarenju je na razpolago. Mehanična delavnica na novo urejena, je v najboljšem redu. Popravila prevzemajo se v prodajalnici na Mestnem trgu nasproti mestni hiši (rotovžu), kjer je tudi zaloga bicikljev.

Plakate in cenike pošiljam po pošti zastoj

Z vsem spoštovanjem

FR. ČUDEN urar in trgovec s Puch-Styria in Helical-kolesi v Ljubljani na Mestnem trgu nasproti rotovžu.

53 5

J. SOKLIČ

v Ljubljani, Pod Trančo 1

priporoča osebno prečast. duhovščini in sl. občinstvu v mestih in na d-želi izborna svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov, turistskih klobukov, čepic,

Tovarniška zaloga enonastih klobukov c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradcu.

po raznovrstnih kakovosti blaga primerno nizkih cenah.

Dr. Rose-jev balzam | Praško domače mazilo

za želodec

iz lekarne B. FRAGNER v Pragi

je že nad 30 let sploh znano domače zdravilo, ki poživlja okus in rahlo odvaža. Ako se redno rabi, ureja želodcevo delavnost prav zanesljivo.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

je staro najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero rane čiste ohrani, vnete in bolečine lajša in hladi.

V puščah po 35 in 25 kr., po pošti 6 kr. več.

varilo! Na vseh delih zavitka je pristavljena postavno vpišana varstvena znamka.

Glavna zaloga: lekarna B. Fragner-jeva „pri črnem orlu“ v Pragi, Mala strana, vogal Spornjerjeve ulice.

Se vsak dan razpošilja.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih G. Piccoli, Ub. pl. Trnkóczy, M. Mardetschláger, J. Mayer in vseh drugih lekarnah Avstro-Ogerske. 187 26-24

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec

v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dne do dne po 4 1/2 %. Poštno-hranilnične položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 17. marca.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 30 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 » 40 »
Avstrijska zlata renta 4%	120 » 45 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 » 10 »
Ogerska zlata renta 4%	119 » 70 »
Ogerska krona renta 4%, 200 »	97 » 80 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	913 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	368 » 25 »
London vista	120 » 45 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 » — »
20 mark	11 » 79 »
30 frankov (napoleonor)	9 » 55 »
Italijanski bankovci	44 » 25 »
C. kr. cekini	5 » 67 »

Dne 17. marca.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158 » — »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194 » 50 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » — »
Tisne srečke 4%, 100 gld.	140 » 75 »
Dunavske vravnave srečke 5%	130 » 75 »
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 » 75 »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 25 »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 » 10 »
Priporitne obveznice državne železnice	218 » 25 »
» južne železnice 3%	179 » 20 »
» južne železnice 5%	124 » 70 »
» dolajskih železnice 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. 25 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170 » — »
Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	20 » 30 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	85 » 75 »
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » 75 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	24 » — »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 » 75 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3100 » — »
Akcije tržškega Lloyda, 500 gld.	472 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	64 » 75 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	111 » 75 »
Montanska družba avstr. plan.	210 » 65 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	194 » 60 »
Papirnih rubljev 100	127 » 25 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zrupe pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.